

*SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY**

dla

*Szkoły Podstawowej Nr 7
im. gen. Leopold Okulickiego
w Tarnobrzegu
Rok szkolny 2020/ 2021*

*Zaopiniowano na posiedzeniu Rady Rodziców w dniu 30. 09. 2020
Zatwierdzono na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 30. 09. 2020*

**Tarnobrzeg
WRZESIEŃ 2020**

*Ze względu na trwające zagrożenie związane z pandemią wirusa COVID-19 oraz obostrzenia wynikające z wytycznych MEN, GIS, MZ Szkolny Program Profilaktyczno – Wychowawczy został skonstruowany tak, aby zadania w nim zawarte oraz przewidywane umiejętności uczniów były skorelowane z realizacją Podstawy Programowej. Większość treści tego programu realizowana będzie w toku realizacji treści programowych z przedmiotów oraz podczas lekcji wychowawczych.

Podstawę prawną Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego stanowią następujące dokumenty:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz.483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991r. nr 120, poz. 526.
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215)
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327)
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 i 1378)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017r. poz. 356)
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (tekst jedn.:Dz.U. z 2015 r. poz. 298).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach Dz.U. 2017 poz. 1643
- Statut Szkoły Podstawowej nr 7 w Tarnobrzegu
- Kierunki Polityki Oświatowej Państwa na rok szkolny 2020 – 2021
- „Bezpieczna szkoła. Zagrożenia i zalecane działania profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego uczniów”-poradnik MEN

MISJA SZKOŁY

Dzisiaj należy wiedzieć, co trzeba poznawać jutro, by radzić sobie pojutrze. Misją naszej szkoły jest tworzenie uczniom możliwości pełnego rozwoju intelektualnego, psychicznego i fizycznego w poszanowaniu ich godności i wolności światopoglądowej oraz przygotowanie ich do dalszego kształcenia

WIZJA SZKOŁY

Szkoła Podstawowa nr 7 w Tarnobrzegu jest instytucją dającą absolwentom przygotowanie do życia poprzez:

- zapewnienie dobrych warunków do rozwoju oraz rozwoju uzdolnień i talentów,
- wyposażenie swego absolwenta w wiedzę i umiejętności pozwalające sprostać wyzwaniom dorosłego życia,
- promowanie uniwersalnych wartości takich jak: uczciwość odpowiedzialność, szacunek dla drugiego człowieka, miłość,
- zapewnienie bezpieczeństwa i promowanie zdrowego trybu życia.

Działamy po to, aby:

- nasi uczniowie byli solidnie przygotowani do nauki i z powodzeniem ją kontynuowali,
- rodzice darzyli nas zaufaniem,
- pracownicy mieli satysfakcję z wykonywanej pracy, uczniowie czuli się w szkole bezpiecznie, by się z nią identyfikowali,
- szkoła cieszyła się uznaniem w środowisku.

ABSOLWENT SZKOŁY

Dążymy do tego, aby uczniowie opuszczający mury naszej szkoły byli:

- ciekawi świata,
- odpowiedzialni za swoje wybory, słowa i czyny,
- tolerancyjni świadomi różnic pomiędzy ludźmi i otwarci na dialog,
- przyjaźnie nastawieni do innych,
- gotowi nieść pomoc słabszym,
- kulturalni,
- uczciwi,
- solidni w wypełnianiu obowiązków,
- samodzielni i kreatywni,
- gotowi do pracy zespołowej,
- przywiązani do tradycji rodzinnych, szkolnych, regionalnych i narodowych.

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na

potrzeby drugiego człowieka.

Prawidłowy rozwój dziecka uzależniony jest od zaspokojenia jego potrzeb, a w szczególności:

- poczucia bezpieczeństwa i dawania osobistego wsparcia,
- potrzeby wzajemnego zaufania,
- bycia zauważonym i docenionym,
- potrzeby kontaktów z rówieśnikami,
- potrzeby koleżeństwa i przyjaźni,
- potrzeby tolerancji,
- potrzeby wiedzy o dobrym i zdrowym życiu,
- potrzeby ruchu, zabawy, aktywności,
- potrzeby pozyskiwania podstawowej wiedzy o substancjach uzależniających,
- potrzeby identyfikowania podstawowych zagrożeń dla zdrowia,
- potrzeby wypracowania sposobów radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych,
- potrzeby okazywania emocji pozytywnych,
- potrzeby akceptacji i poczucia własnej wartości,
- potrzeby rozwijania zainteresowań i kreowania siebie,
- potrzeby rozwijania uzdolnień i talentów,
- potrzeby odnoszenia sukcesów i zaspokojenia ciekawości świata.

GLÓWNE CELE WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE:

- Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka,
- Kształtowanie postaw prozdrowotnych,
- Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole,
- Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich,
- Kształtowanie postaw patriotycznych,

- Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych,
- Przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych,
- Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza szkołą,
- Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych,
- Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia,
- Rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku i przeciwdziałanie tym zagrożeniom,
- *Poprawa skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec uczniów.*

Do realizacji wyznaczonych celów służą **metody aktywizujące**:

- twórczość artystyczna,
- projekty,
- odgrywanie ról (symulacje, inscenizacje, dramy, scenki rodzajowe),
- praca w terenie, wyjścia edukacyjne,
- środki audiowizualne, komputer,
- dyskusje,
- praca z tekstem pisanym (czasopisma, literatura piękna i popularno – naukowa),
  - uczestnictwo w różnych aspektach życia kulturalnego,
  - ankiety, wywiady,
  - rozmowa kierowana,
  - wspólne rozwiązywanie problemów,
  - pokazy,
  - plakaty,
  - mapy myślowe,
  - formy warsztatowe,
  - prelekcje,
  - debaty,
  - lekcje prowadzone przez uczniów,
  - autoprezentacje,
  - inne.

1. Diagnoza jakości funkcjonowania uczniów

Uczniowie SP nr 7:

- angażują się w pomoc rówieśniczą
- uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych
- uczestniczą w pracach samorządu szkolnego
- reprezentują szkołę w zawodach sportowych, konkursach przedmiotowych
- wykazują wysoką frekwencję
- włączają się w wolontariat
- budują konstruktywne więzi rówieśnicze

2. Identyfikacja sukcesów wychowawczych i profilaktycznych szkoły.

Nasza szkoła w ramach działań wychowawczo - profilaktycznych:

- zapewnia uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego
- motywuje do nauki
- rozwija zainteresowania uczniów oraz przeciwdziała niepowodzeniom szkolnym
- promuje zdrowy styl życia
- wspomaga rozwój moralny uczniów
- integruje zespoły klasowe
- uczy asertywności
- stwarza możliwość przynależności do pozytywnych grup rówieśniczych, kół zainteresowań, zespołów sportowych
- wspomaga rodziców prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych
- buduje dobre relacje z rodzicami
- wyposaża i organizuje pracownie przedmiotowe
- umożliwia nadrobienie zaległości

3. Identyfikacja porażek wychowawczych i profilaktycznych szkoły

- przypadki naruszenia dyscypliny szkolnej są na bieżąco omawiane
- obserwujemy wzmożone korzystanie przez uczniów z Internetu
- wskaźnik zachowań dysfunkcyjnych w środowisku szkolnym i poza nim jest niski
- nie odnotowujemy spożywania substancji psychoaktywnych. Podobnie wygląda sytuacja jeśli chodzi o przemoc lub agresję w szkole.

4. Identyfikacja źródeł zewnętrznego wsparcia wychowawczego i profilaktycznego.

Działalność profilaktyczno -wychowawcza szkoły pozostaje w ścisłym związku z działalnością następujących instytucji:

- a. placówki kulturalno – oświatowe (Miejska Biblioteka Publiczna, Tarnobrzeski Dom Kultury, Muzeum Historyczne Miasta Tarnobrzega)
- b. placówki oświatowo – opiekuńcze (Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza, Placówki Doskonalenia Zawodowego).
- c. wymiar sprawiedliwości (sąd, policja)

KONSTRUOWANIE STRATEGII WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH SZKOŁY

WYCHOWANIE

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

PROFILAKTYKA

Proces wspomaganie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Wyróżnia się trzy rodzaje profilaktyki:

- **pierwszorzędową** polegającą na promowaniu zdrowego stylu życia i zapobieganiu zagrożeniom, w szczególności zaś na rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z wymogami życia,
- **drugorzędową** ukierunkowaną na ujawnianie osób o najwyższym ryzyku dysfunkcyjności i na pomaganiu im w redukcji tego ryzyka,
- **trzeciorzędową** prowadzoną tylko przez instytucje specjalistyczne, a rozumianą jako interwencję, po wystąpieniu dysfunkcji, w celu przeciwdziałania pogłębianiu się procesu chorobowego.

Profilaktyka powinna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posilkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny dotyczy następujących obszarów :

- I.** Zdrowie – edukacja zdrowotna.
- II.** Relacje – kształtowanie postaw społecznych.
- III.** Kultura – wartości, normy, wzory zachowań.
- IV.** Bezpieczeństwo. Profilaktyka zachowań problemowych (ryzykownych)

Plan działań wychowawczo-profilaktycznych

Obszar	Zadania	Zamierzone osiągnięcia uczniów	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
EDUKACJA Wczesnoszkolna				

Zdrowie. Edukacja zdrowotna.	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; • Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; • Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; • Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; • Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; • Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo – skutkowego; • Uświadamianie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; • Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia człowieka; • Wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych, ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze; • Przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia; • Ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np.: Internet. • reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby; • Posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia; • Posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat wezwie pomoc; Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej; • Dbą o higienę oraz o estetykę własną i otoczenia. 	<ul style="list-style-type: none"> • prelekcje i pogadanki higienistki szkolnej; • poszerzanie wiedzy uczniów dotyczącej zaburzeń odżywiania; • udział w akcjach: <i>Szklanka mleka, Program dla szkół.</i> • Nauka pływania, udział w dodatkowych zajęciach sportowych. • organizowanie wycieczek krajoznawczych oraz innych imprez na świeżym powietrzu (ogniska, pikniki, biwaki) <i>*jeżeli pozwoli na to sytuacja związana z pandemią wirusa COVID-19</i> • uczenie świadomego korzystania z Internetu i portali społecznościowych, • uświadamianie zagrożeń wynikających z różnego rodzaju uzależnień, • wyrabianie nawyków segregowania odpadów, • zbieranie i oddawanie do specjalnych punktów odpadów niebezpiecznych dla środowiska, • udział w akcji "Sprzątanie świata" <i>* jeżeli pozwoli na to sytuacja związana z pandemią wirusa COVID-19</i> • udział uczniów w konkursach ekologicznych. • Organizowanie spotkań z pedagogiem szkolnym i psychologiem. • Zajęcia ze szkolną higienistką. 	<p>Higienistka szkolna</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Rodzice</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Pedagog Szkolny</p> <p>Instytucje wspierające szkołę</p>
Relacje – kształtowanie	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie podstawowych 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy; rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanki na temat praw i obowiązków ucznia, poszanowania cudzej własności i mienia publicznego, 	<p>Nauczyciele</p>

<p>postaw społecznych</p>	<p>umiejętności komunikacyjnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; • Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; • Kształtowanie umiejętności rozwiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; • Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; • Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny, kraju; • Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów. 	<p>lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad; • współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię; • dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory; • dostrzega, że lepiej poznaje siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami niż w samotności; • odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo; • ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną – a także symbole tych wspólnot; • szanuje godność każdej osoby ludzkiej oraz swoją, wyraża swoim komunikatem werbalnym i niewerbalnym; • uwzględnia coraz częściej godność i dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu; • wyraża szacunek wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie; • wchodzi w relacje z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla niego; 	<p>opracowywanie regulaminów, tworzenie kodeksów.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ponoszenie konsekwencji i kar za zniszczone mienie nieprzestrzeganie regulaminów. • uczenie empatii, tolerancji i szacunku dla odmiennego systemu wartości, • uczenie szacunku do osób starszych, • współpraca z Domem Pomocy Społecznej* <i>jeżeli pozwoli na to sytuacja związana z pandemią wirusa COVID-19,</i> • organizowanie pomocy koleżeńskiej, • udział w akcjach społecznych i charytatywnych , • zbiórka darów dla osób poszkodowanych w wyniku zjawisk przyrodniczych, • organizacja kiermaszów świątecznych, • poszerzanie wiedzy na temat akcji humanitarnych w Polsce i na świecie, • zaznajomienie z problemami ludzi niepełnosprawnych, ludźmi o odmiennej kulturze i narodowości, • organizowanie dnia Kolorowej Skarpetki, Dnia Tolerancji, uczestnictwo w miejskich obchodach Dnia Autyzmu, • Zawieranie kontraktów i umów między nauczycielami i uczniami. • Organizowanie zajęć z wykorzystaniem technik darmowych. • Stosowanie twórczych metod i form pracy z uczniami. • Zorganizowanie wyborów do samorządów klasowych i szkolnych. • Praca uczniów w Samorządzie Uczniowskim. 	<p>Wychowawcy</p> <p>Samorząd Uczniowski</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Dyrektor</p> <p>Opiekunowie SKW</p> <p>Opiekun SU</p> <p>Rodzice</p>
----------------------------------	---	---	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł; • przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem. 		
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań.	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzania się; • Kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła; • Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszerzania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami, tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; • Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia postępowanie swoje i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przepraszanie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne respektowane przez środowisko szkolne; • szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach; • określa, co jest dobre, a co jest złe, w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje uzasadnienie swojego zdania; • odróżnia szczęście od doraźnie odczuwanych przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób; • odkrywa, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy) i oczekuje ich respektowania. 	<ul style="list-style-type: none"> • zaciekawienie uczniów światem wiedzy poprzez stosowanie przez nauczycieli aktywizujących metod nauczania oraz wykorzystywanie na zajęciach multimedialnych środków dydaktycznych oraz technologii informacyjnej. • Przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach. • Rozwijanie czytelnictwa wśród uczniów. Oglądanie wystaw, filmów i spektakli teatralnych. • Współpraca z Miejską Biblioteką Publiczną. • Wytwory plastyczne, teatrzyki, konkursy recytatorskie. • Rozmowy na temat różnych zachowań, odróżnianie dobra od zła w sytuacjach życia codziennego oraz w literaturze. • Jeżeli sytuacja epidemiczna pozwoli – organizowanie uroczystości szkolnych i klasowych. 	<p>Dyrektor</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Pedagog</p> <p>Rodzice</p>

	<p>dla dzieci;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; • Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; • Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; • Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; • Wstępne kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; • Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; • Kształtowanie świadomości 			
--	---	--	--	--

	odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, tradycji kulturowej oraz ich praw.			
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; • Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno – komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediów; • Przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; • Kształtowanie umiejętności 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia różne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu; • rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego; • stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku; • ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagłą zmianą pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach; • stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety; 	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie pogadanki oraz warsztatów na temat udzielania pierwszej pomocy w klasach I-III • przeprowadzenie próbnej ewakuacji z budynku szkolnego • zapoznanie z regulaminem pracowni komputerowej, instrukcjami wybranych urządzeń technicznych. • zapoznanie uczniów z przepisami drogowymi dotyczącymi pieszych i rowerzystów. Pogadanka przeprowadzona przez policjanta, ćwiczenia praktyczne w bezpiecznym poruszaniu się po drodze. • kształtowanie empatii • uświadamianie konsekwencji, jakie mogą ponieść sprawcy przemocy w „sieci”, • wspieranie ofiar cyberprzemocy, • warsztaty profilaktyczne, • kształtowanie właściwych postaw i zachowań zmniejszających ryzyko bycia ofiarą • uświadamianie konieczności ochrony danych osobowych, • wpajanie zasad ograniczonego zaufania do obcych, • ochrona komputera poprzez stosowanie odpowiedniego oprogramowania. • zorganizowanie spotkania z policjantem i strażakiem w klasach I – III, 	<p>Wychowawcy</p> <p>Pedagog</p> <p>Policja</p> <p>Straż Miejska</p> <p>Rodzice</p> <p>Dyrektor</p> <p>Instytucje wspierające szkołę</p>

	utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci internetowej.	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanki z udziałem służb mundurowych, policji, straży, ratownictwa wodnego.	
--	--	---	---	--

KLASA 4				
Obszar	Zadania	Zamierzone osiągnięcia uczniów	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
Zdrowie. Edukacja zdrowotna.	<ul style="list-style-type: none"> nabywanie podstawowej wiedzy na temat stresu; inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania; nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie; kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny; kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia. 	<ul style="list-style-type: none"> w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych; analizuje związek między własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej; uzasadnia konieczność ochrony przyrody; opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody; opisuje jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia; opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej; opisuje zasady zdrowego odżywiania; przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży; przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach; omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia; wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ; omawia sposoby redukowania nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny; wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni; wyjaśnia wymogi higieny wynikające 	<p>Prelekcje i pogadanki higienistki szkolnej.</p> <p>Przeprowadzenie tematycznych godzin wychowawczych oraz pogadań w ramach WDŻ.</p> <ul style="list-style-type: none"> poszerzanie wiedzy uczniów dotyczącej zaburzeń odżywiania, układanie prawidłowych jadłospisów na lekcjach techniki, udział w akcjach: Szklanka mleka, Program dla szkół. <p>Udział w dodatkowych zajęciach sportowych.</p> <p>Organizowanie wycieczek krajoznawczych oraz innych imprez na świeżym powietrzu (ogniska, pikniki, biwaki)* <i>jeżeli pozwoli na to sytuacja związana z pandemią wirusa COVID-19</i></p> <ul style="list-style-type: none"> pogłębianie wiedzy uczniów na temat mechanizmów uzależnień, uczenie świadomego korzystania z Internetu i portali społecznościowych, uświadamianie zagrożeń wynikających z różnego rodzaju uzależnień, organizowanie warsztatów związanych z profilaktyką uzależnień, kształtowanie postaw asertywnych, informowanie młodzieży oraz ich rodziców o placówkach niosących pomoc osobom uzależnionym. <ul style="list-style-type: none"> wyrabianie nawyków segregowania odpadów, zbieranie i oddawanie do specjalnych 	<p>Wychowawcy, pedagog, nauczyciele; w szczególności nauczyciele: wychowania fizycznego, edukacji dla bezpieczeństwa, techniki, wos-u, przyrody/biologii, informatyki, wychowania do życia w rodzinie.</p>

		<p>ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych; • podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im; przedstawia różne formy zachowań asertywnych; • uczy się umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu; • doskonali umiejętność dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie; • poznaje siebie, swoje zdolności i rozwija zainteresowania sprzyjające motywacji do uczenia się; • wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym; wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie; • wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne), zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują u nastolatków; odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może mieć wpływu; • omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu; • dobiera i demonstruje umiejętności 	<p>punktów odpadów niebezpiecznych dla środowiska,</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział w akcji "Sprzątanie świata"* <i>jeżeli pozwoli na to sytuacja związana z pandemią wirusa COVID-19</i> - udział uczniów w konkursach ekologicznych. <p>Przeprowadzanie w ramach godzin wychowawczych gier, zabaw i ćwiczeń dotyczących radzenia sobie ze stresem, emocjami i przemocą. Organizowanie spotkań z pedagogiem szkolnym i psychologiem.</p> <p>Pogadanki w ramach zajęć WDŻ.</p>	
--	--	---	---	--

		<p>komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie);</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych; • ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia; • ustala, co sam może sobie zrobić, aby stworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.); • przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska; • kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu; • radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu. 		
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania; • kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb; • rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi; • kształtowanie postawy 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w zespołowym rozwiązywaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny; • identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów; • bierze udział w różnych formach współpracy, jak realizacja projektów, projektowanie, tworzenie i 	<p>Pogadanki na temat praw i obowiązków ucznia, poszanowania cudzej własności i mienia publicznego, opracowywanie regulaminów, tworzenie kodeksów. Ponoszenie konsekwencji i kar za zniszczone mienie nieprzestrzeganie regulaminów.</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczenie empatii, tolerancji i szacunku dla odmiennego systemu wartości, - uczenie szacunku do osób starszych, 	<p>Wychowawcy, pedagog, nauczyciele; w szczególności nauczyciele: wos-u, przyrody, biologii, informatyki, wychowania fizycznego, wychowania do życia w rodzinie.</p>

	<p>szacunku i zrozumienia wobec innych osób;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji; budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej. 	<p>prezentowanie efektów wspólnej pracy;</p> <ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w zawodach i grach sportowych; stosuje zasady: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki; omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci; identyfikuje swoje mocne strony budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować; wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych; wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych; współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię; motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych; współpracuje z innymi, dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich; wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności; uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania); przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej 	<ul style="list-style-type: none"> współpraca z Domem Pomocy Społecznej organizowanie pomocy koleżeńskiej, udział w akcjach społecznych i charytatywnych (np. WOŚP), zbiórka darów dla osób poszkodowanych w wyniku zjawisk przyrodniczych, organizacja kiermaszów świątecznych, poszerzanie wiedzy na temat akcji humanitarnych w Polsce i na świecie, zaznajomienie z problemami ludzi niepełnosprawnych, ludźmi o odmiennej kulturze i narodowości organizowanie dnia Kolorowej Skarpetki, Dnia Tolerancji, uczestnictwo w miejskich obchodach Dnia Autyzmu <p>Zawieranie kontraktów i umów między nauczycielami i uczniami. Organizowanie zajęć z wykorzystaniem technik dramowych. Stosowanie twórczych metod i form pracy z uczniami.</p> <p>Zorganizowanie wyborów do samorządów klasowych i szkolnych. Praca uczniów w Samorządzie Uczniowskim. Zaciekawienie uczniów światem wiedzy poprzez stosowanie przez nauczycieli aktywizujących metod nauczania oraz wykorzystywanie na zajęciach multimedialnych środków dydaktycznych oraz technologii informacyjnej. Przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach.</p>	
--	---	---	--	--

		<p>autoprezentacji – kształtowania swojego wizerunku;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy grup społecznych; charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania; uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści; • rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; • przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy; • bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; • podejmuje działania na rzecz środowiska lokalnego; • doskonali umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole; • zna i stosuje zasady savoir-vivre'u w różnych sytuacjach społecznych; • rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych; przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedzane i pisane słowa; 		
<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka; • uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania; • kształtowanie 	<ul style="list-style-type: none"> • kształtuje umiejętność uczestnictwa w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym; • rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami; 	<p>Organizowanie apeli, uroczystości szkolnych* <i>jeżeli pozwoli na to sytuacja związana z pandemią wirusa COVID-19</i>, odwiedzanie miejsc pamięci narodowej. Organizowanie uroczystości dla najbliższych członków rodzin (Dzień Babci, Dzień Matki, pikniki rodzinne) * <i>jeżeli pozwoli na to</i></p>	<p>Wychowawcy, pedagog, nauczyciele; w szczególności nauczyciele: języka polskiego, historii, muzyki, plastyki, wos-u, przyrody, geografii, informatyki, wychowania do życia w rodzinie.</p>

	<p>pozytywnego stosunku do procesu kształcenia;</p> <ul style="list-style-type: none"> kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze. 	<ul style="list-style-type: none"> kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej; rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych; rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości; rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania; rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzysłowu, przypisów, odsyłaczy, oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej; kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; jest zachęcony do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy; poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje; poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej, architektonicznej, plastycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu; 	<p><i>sytuacja związana z pandemią wirusa COVID-19.</i></p> <p>Organizowanie wycieczek krajoznawczych * <i>jeżeli pozwoli na to sytuacja związana z pandemią wirusa COVID-19.</i></p> <p>Rozwijanie czytelnictwa wśród uczniów. Oglądanie wystaw, filmów i spektakli teatralnych.</p> <p>Współpraca z Miejską Biblioteką Publiczną.</p> <p>Wytwory plastyczne, teatrzyki, konkursy recytatorskie.</p> <p>Rozmowy na temat różnych zachowań, odróżnianie dobra od zła w sytuacjach życia codziennego oraz w literaturze.</p>	
--	---	---	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne; • uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnych); • angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska; • stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej; • podaje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); • wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów; • uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno – kulturowe (regionalną, narodową/etniczną, państwową/obywatelską, europejską); • planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności, umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy; • kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu; • przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumie potrzeby 		
--	--	---	--	--

		<p>racjonalnego w nim gospodarowania;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej; • ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczo i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych; • przełamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości; • opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją; • postępuje etycznie w pracy z informacjami; • jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie. 		
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • redukcja agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów; • budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję; • uświadomienie zagrożeń 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, w tym zwłaszcza w sieci Internet; • przestrzega ogólnie przyjęte zasady związane z bezpieczeństwem w Internecie; • omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w 	<p>Przeprowadzenie próbnej ewakuacji z budynku szkolnego. Zapoznanie z regulaminem pracowni komputerowej, instrukcjami wybranych urządzeń technicznych. Zapoznanie uczniów z przepisami drogowymi dotyczącymi pieszych i rowerzystów. Pogadanka przeprowadzona przez policjanta,</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, nauczyciele; w szczególności nauczyciele: informatyki, wychowania fizycznego, WOS, techniki, edukacji dla bezpieczeństwa, wychowania do życia w rodzinie.</p>

	<p>wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych; • rozwijanie troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi – również w relacjach realizujących się w cyberprzestrzeni. 	<p>różnych porach roku;</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej; • wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego; • wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im; • rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych; wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach; • przedstawia korzyści zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu; rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować; • wyjaśnia na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw; • posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; • uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej; • wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich; • ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w 	<p>ćwiczenia praktyczne w bezpiecznym poruszaniu się po drodze.</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie empatii - uświadamianie konsekwencji, jakie mogą ponieść sprawcy przemocy w „sieci”, - wspieranie ofiar cyberprzemocy, - warsztaty profilaktyczne, - kształtowanie właściwych postaw i zachowań zmniejszających ryzyko bycia ofiarą. <ul style="list-style-type: none"> - uświadamianie konieczności ochrony danych osobowych, - wpajanie zasad ograniczonego zaufania do obcych, - ochrona komputera poprzez stosowanie odpowiedniego oprogramowania. <p>Przeprowadzenie lekcji wychowawczych w klasach IV, V, VI, VIII.</p> <p>Pogadanki z udziałem służb mundurowych, policji, straży, ratownictwa wodnego.</p>	
--	--	--	---	--

		<p>sieci i korzysta z nich;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przewiduje zagrożenia wynikające z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego; • analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy, umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia); • wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka); • wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych; • świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany. 		
--	--	--	--	--

KLASA 5

Obszar	Zadania	Zamierzone osiągnięcia uczniów	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
Zdrowie. Edukacja zdrowotna.	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywią; • Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań 	<ul style="list-style-type: none"> • w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych; • analizuje związek między własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej; • uzasadnia konieczność ochrony 	<p>Prelekcje i pogadanki higienistki szkolnej.</p> <p>Przeprowadzenie tematycznych godzin wychowawczych oraz pogadanek w ramach WDŻ.</p> <p>- poszerzanie wiedzy uczniów dotyczącej zaburzeń odżywiania,</p> <p>- układanie prawidłowych jadłospisów na lekcjach techniki,</p> <p>Udział w dodatkowych zajęciach</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, nauczyciele; w szczególności nauczyciele: wychowania fizycznego, edukacji dla bezpieczeństwa, techniki, wos-u, przyrody/biologii, informatyki, wychowania do życia w rodzinie.</p>

	<p>prozdrowotnych; prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.</p>	<p>przyrody;</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody; • opisuje jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia; • opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej; • opisuje zasady zdrowego odżywiania; • przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży; • przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach; • omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia; • wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ; • omawia sposoby redukowania nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny; • wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni; • wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania; • rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych; • podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im; przedstawia różne formy zachowań asertywnych; 	<p>sportowych. Organizowanie wycieczek krajoznawczych oraz innych imprez na świeżym powietrzu (ogniska, pikniki, biwaki) * <i>jeżeli pozwoli na to sytuacja związana z pandemią wirusa COVID-19.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pogłębianie wiedzy uczniów na temat mechanizmów uzależnień, - uczenie świadomego korzystania z Internetu i portali społecznościowych, - uświadamianie zagrożeń wynikających z różnego rodzaju uzależnień, - organizowanie warsztatów związanych z profilaktyką uzależnień, - kształtowanie postaw asertywnych, - informowanie młodzieży oraz ich rodziców o placówkach niosących pomoc osobom uzależnionym. - wyrabianie nawyków segregowania odpadów, - zbieranie i oddawanie do specjalnych punktów odpadów niebezpiecznych dla środowiska, - udział w akcji "Sprzątanie świata", - udział uczniów w konkursach ekologicznych. <p>Przeprowadzanie w ramach godzin wychowawczych gier, zabaw i ćwiczeń dotyczących radzenia sobie ze stresem, emocjami i przemocą. Organizowanie spotkań z pedagogiem szkolnym i psychologiem. Pogadanki w ramach zajęć WDŻ.</p>	
--	---	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • uczy się umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu; • doskonali umiejętność dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie; • poznaje siebie, swoje zdolności i rozwija zainteresowania sprzyjające motywacji do uczenia się; • wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym; wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie; • wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne), zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują u nastolatków; odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może mieć wpływu; • omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu; • dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie); • wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych; • ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia; • ustala, co sam może sobie zrobić, aby stworzyć warunki środowiskowe i 		
--	--	---	--	--

		<p>społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.);</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska; • kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu; • radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu. 		
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy; • wyzwalanie chęci działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat); • rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota); • kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę; • rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów. 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w zespołowym rozwiązywaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny; • identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów; • bierze udział w różnych formach współpracy, jak realizacja projektów, projektowanie, tworzenie i prezentowanie efektów wspólnej pracy; • uczestniczy w zawodach i grach sportowych; • stosuje zasady: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki; • omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci; • identyfikuje swoje mocne strony budując poczucie własnej wartości, planuje 	<p>Pogadanki na temat praw i obowiązków ucznia, poszanowania cudzej własności i mienia publicznego, opracowywanie regulaminów, tworzenie kodeksów. Ponoszenie konsekwencji i kar za zniszczone mienie nieprzestrzeganie regulaminów.</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczenie empatii, tolerancji i szacunku dla odmiennego systemu wartości, - uczenie szacunku do osób starszych, - współpraca z Domem Pomocy Społecznej - organizowanie pomocy koleżeńskiej, - udział w akcjach społecznych i charytatywnych (np. WOŚP), - zbiórka darów dla osób poszkodowanych w wyniku zjawisk przyrodniczych, - organizacja kiermaszów świątecznych, - poszerzanie wiedzy na temat akcji humanitarnych w Polsce i na świecie, - zaznajomienie z problemami ludzi 	<p>Wychowawcy, pedagog, nauczyciele; w szczególności nauczyciele: wos-u, przyrody, biologii, informatyki, wychowania fizycznego, wychowania do życia w rodzinie.</p>

		<p>sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych; • wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych; • współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię; • motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych; • współpracuje z innymi, dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich; • wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności; • uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontakt, przynależności, uznania); • przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji – kształtowania swojego wizerunku; • wymienia cechy grup społecznych; charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania; uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści; • rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; • przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających 	<p>niepełnosprawnych, ludźmi o odmiennej kulturze i narodowości</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie dnia Kolorowej Skarpetki, Dnia Tolerancji, uczestnictwo w miejskich obchodach Dnia Autyzmu <p>Zawieranie kontraktów i umów między nauczycielami i uczniami. Organizowanie zajęć z wykorzystaniem technik dramatycznych. Stosowanie twórczych metod i form pracy z uczniami.</p> <p>Zorganizowanie wyborów do samorządów klasowych i szkolnych. Praca uczniów w Samorządzie Uczniowskim.</p> <p>Zaciekawienie uczniów światem wiedzy poprzez stosowanie przez nauczycieli aktywizujących metod nauczania oraz wykorzystywanie na zajęciach multimedialnych środków dydaktycznych oraz technologii informacyjnej. Przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach.</p>	
--	--	---	--	--

		<p>młodych ludzi w Polsce; wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy;</p> <ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; • podejmuje działania na rzecz środowiska lokalnego; • doskonali umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole; • zna i stosuje zasady savoir-vivre'u w różnych sytuacjach społecznych; <p>rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych; przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedane i pisane słowa;</p>		
<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów; • budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw; • rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji; • rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. 	<ul style="list-style-type: none"> • kształtuje umiejętność uczestnictwa w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym; • rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami; • kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej; • rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych; • rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości; • rozwija umiejętność samodzielnego 	<p>Organizowanie apeli, uroczystości szkolnych, odwiedzanie miejsc pamięci narodowej. Organizowanie uroczystości dla najbliższych członków rodzin (Dzień Babci, Dzień Matki, pikniki rodzinne).</p> <p>Organizowanie wycieczek krajoznawczych. <i>* jeżeli pozwoli na to sytuacja związana z pandemią wirusa COVID-19</i></p> <p>Rozwijanie czytelnictwa wśród uczniów. Oglądanie wystaw, filmów i spektakli teatralnych.</p> <p>Współpraca z Miejską Biblioteką Publiczną.</p> <p>Wytwory plastyczne, teatrzyki, konkursy recytatorskie.</p> <p>Rozmowy na temat różnych zachowań, odróżnianie dobra od zła w sytuacjach życia codziennego oraz w literaturze.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, nauczyciele; w szczególności nauczyciele: języka polskiego, historii, muzyki, plastyki, wos-u, przyrody, geografii, informatyki, wychowania do życia w rodzinie.</p>

		<p>docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzysłówu, przypisów, odsyłaczy, oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej; • kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; • jest zachęcony do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy; • poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje; • poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej, architektonicznej, plastycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu; • zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne; • uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnych); • angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego		
--	--	--	--	--

		<p>środowiska;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej; • podaje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); • wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów; • uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno – kulturowe (regionalną, narodową/etniczną, państwową/obywatelską, europejską); • planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności, umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy; • kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu; • przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania; • rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej; • ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczo i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych); 		
--	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • przełamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości; • opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją; • postępuje etycznie w pracy z informacjami; <p>jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie.</p>		
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji; • rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania; • dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań; • rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, w tym zwłaszcza w sieci Internet; • przestrzega ogólnie przyjęte zasady związane z bezpieczeństwem w Internecie; • omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku; • omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej; • wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego; • wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im; • rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym 	<p>Przeprowadzenie próbnej ewakuacji z budynku szkolnego.</p> <p>Zapoznanie z regulaminem pracowni komputerowej, instrukcjami wybranych urządzeń technicznych.</p> <p>Zapoznanie uczniów z przepisami drogowymi dotyczącymi pieszych i rowerzystów. Pogadanka przeprowadzona przez policjanta, ćwiczenia praktyczne w bezpiecznym poruszaniu się po drodze.</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie empatii - uświadamianie konsekwencji, jakie mogą ponieść sprawcy przemocy w „sieci”, - wspieranie ofiar cyberprzemocy, - warsztaty profilaktyczne, - kształtowanie właściwych postaw i zachowań zmniejszających ryzyko bycia ofiarą. - uświadamianie konieczności ochrony danych osobowych, 	<p>Wychowawcy, pedagog, nauczyciele; w szczególności nauczyciele: informatyki, wychowania fizycznego, WOS, techniki, edukacji dla bezpieczeństwa, wychowania dożycia w rodzinie.</p>

	<p>zachowania;</p> <ul style="list-style-type: none"> • doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu. 	<p>werbalną, wobec siebie i innych; wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia korzyści zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu; rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować; • wyjaśnia na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw; • posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; • uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej; • wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich; • ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich; • przewiduje zagrożenia wynikające z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego; • analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy, umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia); • wymienia przykłady nadzwyczajnych 	<p>- wpajanie zasad ograniczonego zaufania do obcych, - ochrona komputera poprzez stosowanie odpowiedniego oprogramowania. Przeprowadzenie lekcji wychowawczych w klasach IV, V, VI, VII. Pogadanki z udziałem służb mundurowych, policji, straży, ratownictwa wodnego.</p>	
--	---	--	---	--

		<p>zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka);</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych; <p>świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany.</p>		
--	--	---	--	--

KLASA 6

Obszar	Zadania	Zamierzone osiągnięcia uczniów	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
Zdrowie. Edukacja zdrowotna.	<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości; kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron; rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych; analizuje związek między własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej; uzasadnia konieczność ochrony przyrody; opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody; opisuje jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia; opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej; opisuje zasady zdrowego odżywiania; przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży; przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach; omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia; 	<p>Prelekcje i pogadanki higienistki szkolnej.</p> <p>Przeprowadzenie tematycznych godzin wychowawczych oraz pogadanek w ramach WDŻ.</p> <ul style="list-style-type: none"> poszerzanie wiedzy uczniów dotyczącej zaburzeń odżywiania, układanie prawidłowych jadłospisów na lekcjach techniki, <p>Udział w dodatkowych zajęciach sportowych.</p> <p>Organizowanie wycieczek krajoznawczych oraz innych imprez na świeżym powietrzu (ogniska, pikniki, biwaki). * <i>jeżeli pozwoli na to sytuacja związana z pandemią wirusa COVID-19</i></p> <ul style="list-style-type: none"> pogłębianie wiedzy uczniów na temat mechanizmów uzależnień, uczenie świadomego korzystania z Internetu i portali społecznościowych, uświadamianie zagrożeń wynikających z różnego rodzaju uzależnień, organizowanie warsztatów 	<p>Wychowawcy, pedagog, nauczyciele; w szczególności nauczyciele: wychowania fizycznego, edukacji dla bezpieczeństwa, techniki, wos-u, przyrody/biologii, informatyki, wychowania do życia w rodzinie.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ; • omawia sposoby redukcji nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny; • wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni; • wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania; • rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych; • podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im; przedstawia różne formy zachowań asertywnych; • uczy się umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu; • doskonali umiejętność dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie; • poznaje siebie, swoje zdolności i rozwija zainteresowania sprzyjające motywacji do uczenia się; • wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym; wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie; • wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne), zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które 	<p>związanych z profilaktyką uzależnień,</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw asertywnych, - informowanie młodzieży oraz ich rodziców o placówkach niosących pomoc osobom uzależnionym. - wyrabianie nawyków segregowania odpadów, - zbieranie i oddawanie do specjalnych punktów odpadów niebezpiecznych dla środowiska, - udział w akcji "Sprzątanie świata", - udział uczniów w konkursach ekologicznych. <p>Przeprowadzanie w ramach godzin wychowawczych gier, zabaw i ćwiczeń dotyczących radzenia sobie ze stresem, emocjami i przemocą. Organizowanie spotkań z pedagogiem szkolnym i psychologiem.</p> <p>Pogadanki w ramach zajęć WDŻ.</p>	
--	--	---	---	--

		<p>szczególnie często występują u nastolatków; odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może mieć wpływu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu; • dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie); • wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych; • ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia; • ustala, co sam może sobie zrobić, aby stworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.); • przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska; • kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu; <p>radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu.</p>		
--	--	---	--	--

<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do celu; uwrażliwienie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat); rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań poglądów; rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka; rozwijanie samorządności. 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w zespołowym rozwiązywaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny; identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów; bierze udział w różnych formach współpracy, jak realizacja projektów, projektowanie, tworzenie i prezentowanie efektów wspólnej pracy; uczestniczy w zawodach i grach sportowych; stosuje zasady: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki; omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci; identyfikuje swoje mocne strony budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować; wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych; wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych; współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię; motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych 	<p>Pogadanki na temat praw i obowiązków ucznia, poszanowania cudzej własności i mienia publicznego, opracowywanie regulaminów, tworzenie kodeksów. Ponoszenie konsekwencji i kar za zniszczone mienie nieprzestrzeganie regulaminów.</p> <ul style="list-style-type: none"> uczenie empatii, tolerancji i szacunku dla odmiennego systemu wartości, uczenie szacunku do osób starszych, współpraca z Domem Pomocy Społecznej organizowanie pomocy koleżeńskiej, udział w akcjach społecznych i charytatywnych (np. WOŚP), -zbiórka darów dla osób poszkodowanych w wyniku zjawisk przyrodniczych, organizacja kiermaszów świątecznych, -poszerzanie wiedzy na temat akcji humanitarnych w Polsce i na świecie, -zaznajomienie z problemami ludzi niepełnosprawnych, ludźmi o odmiennej kulturze i narodowości -organizowanie dnia Kolorowej Skarpetki, Dnia Tolerancji, <p>uczestnictwo w miejskich obchodach Dnia Autyzmu Zawieranie kontraktów i umów między nauczycielami i uczniami. Organizowanie zajęć z wykorzystaniem technik dramowych. Stosowanie twórczych metod i form pracy z uczniami. Zorganizowanie wyborów do samorządów klasowych i szkolnych. Praca uczniów</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, nauczyciele; w szczególności nauczyciele: woś-u, przyrody, biologii, informatyki, wychowania fizycznego, wychowania do życia w rodzinie.</p>
--	--	---	--	--

		<p>potrzebach edukacyjnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • współpracuje z innymi, dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich; • wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności; • uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania); • przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji – kształtowania swojego wizerunku; • wymienia cechy grup społecznych; charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania; uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści; • rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; • przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy; • bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; • podejmuje działania na rzecz środowiska lokalnego; • doskonali umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole; • zna i stosuje zasady savoir-vivre'u w różnych sytuacjach społecznych; <p>rozumie zasady komunikacji werbalnej i</p>	<p>w Samorządzie Uczniowskim.</p> <p>Zaciekawienie uczniów światem wiedzy poprzez stosowanie przez nauczycieli aktywizujących metod nauczania oraz wykorzystywanie na zajęciach multimedialnych środków dydaktycznych oraz technologii informacyjnej. Przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach.</p>	
--	--	--	--	--

		niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych; przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedane i pisane słowa;		
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań.	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności; • rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie; • dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają; • rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego. 	<ul style="list-style-type: none"> • kształtuje umiejętność uczestnictwa w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym; • rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami; • kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej; • rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych; • rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości; • rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania; • rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzysłówu, przypisów, odsyłaczy, oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej; • kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; • jest zachęcony do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach 	<p>Organizowanie apeli, uroczystości szkolnych, odwiedzanie miejsc pamięci narodowej. Organizowanie uroczystości dla najbliższych członków rodzin (Dzień Babci, Dzień Matki, pikniki rodzinne).</p> <p>Organizowanie wycieczek krajoznawczych.</p> <p>Rozwijanie czytelnictwa wśród uczniów. Oglądanie wystaw, filmów i spektakli teatralnych.</p> <p>Współpraca z Miejską Biblioteką Publiczną.</p> <p>Wytwory plastyczne, teatrzyki, konkursy recytatorskie.</p> <p>Rozmowy na temat różnych zachowań, odróżnianie dobra od zła w sytuacjach życia codziennego oraz w literaturze.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, nauczyciele; w szczególności nauczyciele: języka polskiego, historii, muzyki, plastyki, wos-u, przyrody, geografii, informatyki, wychowania do życia w rodzinie.</p>

		<p>przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy;</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje; • poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej, architektonicznej, plastycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu; • zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne; • uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnych); • angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska; • stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej; • podaje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); • wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów; • uzasadnia, że można pogodzić różne 		
--	--	--	--	--

		<p>tożsamości społeczno – kulturowe (regionalną, narodową/etniczną, państwową/obywatelską, europejską);</p> <ul style="list-style-type: none"> • planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności, umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy; • kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu; • przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania; • rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej; • ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczo i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych); • przełamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości; • opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją; • postępuje etycznie w pracy z 		
--	--	--	--	--

		<p>informacjami; jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie.</p>		
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach; budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku; rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami agresywnymi; kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych; rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci. 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, w tym zwłaszcza w sieci Internet; przestrzega ogólnie przyjęte zasady związane z bezpieczeństwem w Internecie; omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku; omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej; wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego; wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im; rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych; wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach; przedstawia korzyści zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu; rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować; wyjaśnia na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw; posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; 	<p>Przeprowadzenie próbnej ewakuacji z budynku szkolnego. Zapoznanie z regulaminem pracowni komputerowej, instrukcjami wybranych urządzeń technicznych. Zapoznanie uczniów z przepisami drogowymi dotyczącymi pieszych i rowerzystów. Pogadanka przeprowadzona przez policjanta, ćwiczenia praktyczne w bezpiecznym poruszaniu się po drodze.</p> <ul style="list-style-type: none"> kształtowanie empatii uświadamianie konsekwencji, jakie mogą ponieść sprawcy przemocy w „sieci”, wspieranie ofiar cyberprzemocy, warsztaty profilaktyczne, kształtowanie właściwych postaw i zachowań zmniejszających ryzyko bycia ofiarą. <ul style="list-style-type: none"> uświadamianie konieczności ochrony danych osobowych, wpajanie zasad ograniczonego zaufania do obcych, ochrona komputera poprzez stosowanie odpowiedniego oprogramowania. <p>Przeprowadzenie lekcji wychowawczych w klasach IV, V, VI, VIII. Pogadanki z udziałem służb mundurowych, policji, straży, ratownictwa wodnego.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, nauczyciele; w szczególności nauczyciele: informatyki, wychowania fizycznego, WOS, techniki, edukacji dla bezpieczeństwa, wychowania dożycia w rodzinie.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej; • wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich; • ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich; • przewiduje zagrożenia wynikające z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego; • analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy, umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia); • wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka); • wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych; <p>świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany.</p>		
KLASA 7				
Obszar	Zadania	Zamierzone osiągnięcia uczniów	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni

<p>Zdrowie. Edukacja zdrowotna.</p>	<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje; kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów; rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań; podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału; kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania. 	<ul style="list-style-type: none"> w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych; analizuje związek między własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej; uzasadnia konieczność ochrony przyrody; opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody; opisuje jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia; opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej; opisuje zasady zdrowego odżywiania; przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży; przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach; omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia; wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ; omawia sposoby redukcji nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny; wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni; wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania; rozpoznaje przypadki wymagające 	<p>Prelekcje i pogadanki higienistki szkolnej. Przeprowadzenie tematycznych godzin wychowawczych oraz pogadek w ramach WDŻ.</p> <ul style="list-style-type: none"> poszerzanie wiedzy uczniów dotyczącej zaburzeń odżywiania, układanie prawidłowych jadłospisów na lekcjach techniki, <p>Udział w dodatkowych zajęciach sportowych.</p> <p>Organizowanie wycieczek krajoznawczych oraz innych imprez na świeżym powietrzu (ogniska, pikniki, biwaki). <i>* jeżeli pozwoli na to sytuacja związana z pandemią wirusa COVID-19</i></p> <ul style="list-style-type: none"> pogłębianie wiedzy uczniów na temat mechanizmów uzależnień, uczenie świadomego korzystania z Internetu i portali społecznościowych, uświadamianie zagrożeń wynikających z różnego rodzaju uzależnień, organizowanie warsztatów związanych z profilaktyką uzależnień, kształtowanie postaw asertywnych, informowanie młodzieży oraz ich rodziców o placówkach niosących pomoc osobom uzależnionym. wyrabianie nawyków segregowania odpadów, zbieranie i oddawanie do specjalnych punktów odpadów niebezpiecznych dla środowiska, udział w akcji "Sprzątanie świata", udział uczniów w konkursach ekologicznych. <p>Przeprowadzanie w ramach godzin</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, nauczyciele; w szczególności nauczyciele: wychowania fizycznego, edukacji dla bezpieczeństwa, techniki, wos-u, przyrody/biologii, informatyki, wychowania do życia w rodzinie.</p>
--	--	--	--	--

		<p>postaw asertywnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im; przedstawia różne formy zachowań asertywnych; • uczy się umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu; • doskonali umiejętność dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie; • poznaje siebie, swoje zdolności i rozwija zainteresowania sprzyjające motywacji do uczenia się; • wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym; wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie; • wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne), zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują u nastolatków; odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może mieć wpływu; • omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu; • dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, 	<p>wychowawczych gier, zabaw i ćwiczeń dotyczących radzenia sobie ze stresem, emocjami i przemocą. Organizowanie spotkań z pedagogiem szkolnym i psychologiem. Pogadanki w ramach zajęć WDŻ.</p>	
--	--	---	--	--

		<p>negocjowanie);</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych; • ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia; • ustala, co sam może sobie zrobić, aby stworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.); • przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska; • kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu; <p>radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu.</p>		
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron; • kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności; • rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat). 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w zespołowym rozwiązywaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny; • identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązaniem problemów; • bierze udział w różnych formach współpracy, jak realizacja projektów, projektowanie, tworzenie i prezentowanie efektów wspólnej pracy; • uczestniczy w zawodach i grach sportowych; 	<p>Pogadanki na temat praw i obowiązków ucznia, poszanowania cudzej własności i mienia publicznego, opracowywanie regulaminów, tworzenie kodeksów. Ponoszenie konsekwencji i kar za zniszczone mienie nieprzebranie regulaminów.</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczenie empatii, tolerancji i szacunku dla odmiennego systemu wartości, - uczenie szacunku do osób starszych, - współpraca z Domem Pomocy Społecznej - organizowanie pomocy koleżeńskiej, 	<p>Wychowawcy, pedagog, nauczyciele; w szczególności nauczyciele: wos-u, przyrody, biologii, informatyki, wychowania fizycznego, wychowania do życia w rodzinie.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki; • omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci; • identyfikuje swoje mocne strony budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować; • wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych; • wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych; • współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię; • motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych; • współpracuje z innymi, dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich; • wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności; • uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania); • przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji – kształtowania swojego wizerunku; • wymienia cechy grup społecznych; 	<ul style="list-style-type: none"> - udział w akcjach społecznych i charytatywnych (np. WOŚP), -zbiórka darów dla osób poszkodowanych w wyniku zjawisk przyrodniczych, - organizacja kiermaszów świątecznych, -poszerzanie wiedzy na temat akcji humanitarnych w Polsce i na świecie, - zaznajomienie z problemami ludzi niepełnosprawnych, ludźmi o odmiennej kulturze i narodowości - organizowanie dnia Kolorowej Skarpetki, Dnia Tolerancji, uczestnictwo w miejskich obchodach Dnia Autyzmu Zawieranie kontraktów i umów między nauczycielami i uczniami. Organizowanie zajęć z wykorzystaniem technik dramowych. Stosowanie twórczych metod i form pracy z uczniami. Zorganizowanie wyborów do samorządów klasowych i szkolnych. Praca uczniów w Samorządzie Uczniowskim. Zaciekawienie uczniów światem wiedzy poprzez stosowanie przez nauczycieli aktywizujących metod nauczania oraz wykorzystywanie na zajęciach multimedialnych środków dydaktycznych oraz technologii informacyjnej. Przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach. 	
--	--	---	---	--

		<p>charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania; uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; • przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy; • bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; • podejmuje działania na rzecz środowiska lokalnego; • doskonali umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole; • zna i stosuje zasady savoir-vivre'u w różnych sytuacjach społecznych; <p>rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych; przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedane i pisane słowa;</p>		
<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • popularyzowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu; • rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności; 	<ul style="list-style-type: none"> • kształtuje umiejętność uczestnictwa w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym; • rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami; • kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej; 	<p>Organizowanie apeli, uroczystości szkolnych, odwiedzanie miejsc pamięci narodowej. Organizowanie uroczystości dla najbliższych członków rodzin (Dzień Babci, Dzień Matki, pikniki rodzinne).</p> <p>Organizowanie wycieczek krajoznawczych.</p> <p>Rozwijanie czytelnictwa wśród uczniów. Oglądanie wystaw, filmów i spektakli teatralnych.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, nauczyciele; w szczególności nauczyciele: języka polskiego, historii, muzyki, plastyki, wos-u, przyrody, geografii, informatyki, wychowania do życia w rodzinie.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie takich cech jak: pracowitość, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość; • umacnianie więzi ze społecznością lokalną. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych; • rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości; • rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania; • rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzysłowu, przypisów, odsyłaczy, oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej; • kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; • jest zachęcony do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy; • poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje; • poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej, architektonicznej, plastycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu; • zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie 	<p>Współpraca z Miejską Biblioteką Publiczną. Wytwory plastyczne, teatrzyki, konkursy recytatorskie. Rozmowy na temat różnych zachowań, odróżnianie dobra od zła w sytuacjach życia codziennego oraz w literaturze.</p>	
--	--	--	---	--

		<p>oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne;</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnych); • angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska; • stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej; • podaje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); • wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów; • uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno – kulturowe (regionalną, narodową/etniczną, państwową/obywatelską, europejską); • planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności, umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy; • kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu; • przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania; • rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy 		
--	--	--	--	--

		<p>patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczo i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych; • przełamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości; • opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją; • postępuje etycznie w pracy z informacjami; • jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie.		
--	--	---	--	--

<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie; • dostarczanie wiedzy zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich; • przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym; • rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowanie ich negatywnych skutków; • rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem?, Jakie są moje cele i zadania życiowe? 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, w tym zwłaszcza w sieci Internet; • przestrzega ogólnie przyjęte zasady związane z bezpieczeństwem w Internecie; • omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku; • omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej; • wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego; • wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im; • rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych; wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach; • przedstawia korzyści zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu; rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować; • wyjaśnia na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw; • posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; 	<p>Przeprowadzenie próbnej ewakuacji z budynku szkolnego. Zapoznanie z regulaminem pracowni komputerowej, instrukcjami wybranych urządzeń technicznych. Zapoznanie uczniów z przepisami drogowymi dotyczącymi pieszych i rowerzystów. Pogadanka przeprowadzona przez policjanta, ćwiczenia praktyczne w bezpiecznym poruszaniu się po drodze.</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie empatii - uświadamianie konsekwencji, jakie mogą ponieść sprawcy przemocy w „sieci”, - wspieranie ofiar cyberprzemocy, - warsztaty profilaktyczne, - kształtowanie właściwych postaw i zachowań zmniejszających ryzyko bycia ofiarą. <ul style="list-style-type: none"> - uświadamianie konieczności ochrony danych osobowych, - wpajanie zasad ograniczonego zaufania do obcych, - ochrona komputera poprzez stosowanie odpowiedniego oprogramowania. <p>Przeprowadzenie lekcji wychowawczych w klasach IV, V, VI, VIII. Pogadanki z udziałem służb mundurowych, policji, straży, ratownictwa wodnego.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, nauczyciele; w szczególności nauczyciele: informatyki, wychowania fizycznego, WOS, techniki, edukacji dla bezpieczeństwa, wychowania do życia w rodzinie.</p>
---	--	---	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej; • wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich; • ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich; • przewiduje zagrożenia wynikające z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego; • analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy, umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia); • wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka); • wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych; <p>świadomie i odpowiedzialnie korzysta</p>		
--	--	--	--	--

		ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany.		
UCZNIOWIE Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ UMIARKOWANĄ I ZNACZNĄ				
Obszar	Zadania	Zamierzone osiągnięcia uczniów	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
Zdrowie. Edukacja zdrowotna.	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych • Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł • Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny, kraju 	<ul style="list-style-type: none"> • uczy się dbałości o zdrowie – różnicowania pojęć: „człowiek chory”, „człowiek zdrowy”; • uczy się przestrzegania zasad higieny – mycia rąk, mycia owoców i warzyw, korzystania z czystych naczyń itd.; • uczy się dobierania produktów do poszczególnych posiłków; • poznaje i przestrzega zasad zdrowego trybu życia; • uczy się dbałości o odpowiednią pozycję podczas pracy oraz dobre oświetlenie; rozumie znaczenia snu i odpoczynku; • rozumie konieczność przeprowadzania badań profilaktycznych – wizyta u lekarza pierwszego kontaktu, stomatologa, ginekologa, itp.; • uczy się określania własnych mocnych stron i trudności; 	<ul style="list-style-type: none"> • prelekcje i pogadanki higienistki szkolnej; • poszerzanie wiedzy uczniów dotyczącej zaburzeń odżywiania; • udział w akcjach: <i>Szklanka mleka, Program dla szkół.</i> • organizowanie wycieczek krajoznawczych oraz innych imprez na świeżym powietrzu (ogniska, pikniki, biwaki). • uczenie świadomego korzystania z Internetu i portali społecznościowych, • uświadamianie zagrożeń wynikających z różnego rodzaju uzależnień, • wyrabianie nawyków segregowania odpadów, • zbieranie i oddawanie do specjalnych punktów odpadów niebezpiecznych dla środowiska, • udział w akcji "Sprzątanie świata" • Organizowanie spotkań z pedagogiem szkolnym i psychologiem. • Zajęcia ze szkolną higienistką. 	Nauczyciele wspomagający, nauczyciele przedmiotów, wychowawcy, dyrektor, pedagog, rodzice.

Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych • Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł • Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny, kraju 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i nazywa relacje i więzi między członkami rodziny; • przestrzega zasad panujących w rodzinie; • przestrzega zasad panujących w klasie; • przestrzega norm współżycia w grupie; • uczy się współuczestnictwa i współpracy podczas zabaw i zajęć; • poznaje sąsiadów, znajomych rodziny i ich role społeczne; • poznaje i korzysta z miejsc użyteczności publicznej; • poznaje organizacje społeczne działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami; • przyswaja język i doskonali rozwój mowy; • uczy się porozumiewania w formie dialogu; poznaje zasady prowadzenia rozmowy; • bierze udział w wydarzeniach klasowych i szkolnych, także z zastosowaniem urządzeń głosowych – prostych komunikatorów, urządzeń wysokiej technologii; • uczy się i doskonali wyrażanie własnego zdania; • uczy się stosowania form grzecznościowych i komplementów w życiu codziennym; • uczy się wyjaśniania swojego zachowania i mówienia o planach. 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanki na temat praw i obowiązków ucznia, poszanowania cudzej własności i mienia publicznego, opracowywanie regulaminów, tworzenie kodeksów. • uczenie szacunku do osób starszych, • współpraca z Domem Pomocy Społecznej • organizowanie pomocy koleżeńskiej, • udział w akcjach społecznych i charytatywnych • zbiórka darów dla osób poszkodowanych w wyniku zjawisk przyrodniczych, • organizacja kiermaszów świątecznych, • organizowanie dnia Kolorowej Skarpetki, Dnia Tolerancji, uczestnictwo w miejskich obchodach Dnia Autyzmu • Organizowanie zajęć z wykorzystaniem technik darmowych. • Stosowanie twórczych metod i form pracy z uczniami 	
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań.	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła • Kształtowanie postaw wyrażających 	<ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w świętach i tradycjach rodzinnych; • przestrzega kultury życia codziennego; • uczy się korzystania z ośrodków i 	<ul style="list-style-type: none"> • zaciekawienie uczniów światem wiedzy poprzez stosowanie przez nauczycieli aktywizujących metod 	

	<p>szacunek dla ludzi</p> <ul style="list-style-type: none"> Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów 	<p>instytucji kultury;</p> <ul style="list-style-type: none"> uczy się właściwego zachowania w różnych miejscach i sytuacjach (teatr, muzeum, wystawy, koncerty, itp.); 	<p>nauczania oraz wykorzystywanie na zajęciach multimedialnych środków dydaktycznych oraz technologii informacyjnej.</p> <ul style="list-style-type: none"> Przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach. Rozwijanie czytelnictwa wśród uczniów. Oglądanie wystaw, filmów i spektakli teatralnych. Współpraca z Miejską Biblioteką Publiczną. Wytwory plastyczne, teatrzyki, konkursy recytatorskie. Rozmowy na temat różnych zachowań, odróżnianie dobra od zła w sytuacjach życia codziennego oraz w literaturze. jeżeli sytuacja epidemiczna pozwoli – organizowanie uroczystości szkolnych i klasowych. 	
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów; 	<ul style="list-style-type: none"> uczy się dostrzegania czynników i sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu (w tym także zagrożeń ze strony innych osób, używania alkoholu, środków odurzających); Uczy się i doskonali umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych (dotyczących siebie i innych); Poznaje odpowiedzialnych za 	<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzenie pogadanki oraz warsztatów na temat udzielania pierwszej pomocy przeprowadzenie próbnej ewakuacji z budynku szkolnego zapoznanie z regulaminem pracowni komputerowej, instrukcjami wybranych urządzeń technicznych. zapoznanie uczniów z 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym • Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy 	<p>bezpieczeństwo ludzi (straż Pożarna, Policja, Wojsko Polskie, Straż Miejska, pracownicy ochrony);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznaje i korzysta z ważnych numerów alarmowych; • Uczy się zachowania bliskości i dystansu w relacjach z innymi ludźmi; • Uczy się prawidłowego zachowania się w środkach komunikacji; • Poznaje nietypowe i nagłe sytuacja, które mogą się zdarzyć w domu, szkole, na ulicy, w innych miejscach; • Uczy się przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas posługiwania się różnymi urządzeniami w domu i w szkole; • Uczy się rozpoznawania i rozumienia znaków drogowych, symboli, oznaczeń w różnych miejscach, itp. 	<p>przepisami drogowymi dotyczącymi pieszych i rowerzystów. Pogadanka przeprowadzona przez policjanta, ćwiczenia praktyczne w bezpiecznym poruszaniu się po drodze.</p> <ul style="list-style-type: none"> • uświadamianie konsekwencji, jakie mogą ponieść sprawcy przemocy w „sieci”, • warsztaty profilaktyczne, • kształtowanie właściwych postaw i zachowań zmniejszających ryzyko bycia ofiarą • uświadamianie konieczności ochrony danych osobowych, • wpajanie zasad ograniczonego zaufania do obcych, • ochrona komputera poprzez stosowanie odpowiedniego oprogramowania. • pogadanki z udziałem służb 	
<p>Pedagogizacja rodziców.</p>	<p>Informowanie i uświadamianie rodziców w zakresie: profilaktyki uzależnień, przeciwdziałaniu cyberprzemocy i mądrego korzystania z Internetu przez ich dzieci, bezpiecznego i kulturalnego zachowania się oraz budowania relacji. Współpraca przy realizacji zadań wynikających z programu profilaktyczno – wychowawczego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki, prezentacje, spotkania, współpraca. 	<p>Rodzice aktywnie włączają się w realizację programu profilaktyczno – wychowawczego szkoły; uczestniczą w oferowanych im spotkaniach, współdziałają z przedstawicielami szkoły poprzez zaangażowanie się w akcje i uroczystości szkolne.</p>	<p>Dyrektor Wychowawcy klas Pedagog</p>

PODSTAWOWE ZADANIA POSZCZEGÓLNYCH
PODMIOTÓW WSPÓLNOTY SZKOLNEJ W REALIZACJI
PROGRAMU

A. Dyrekcja szkoły:

- dążenie do poprawy materialnych parametrów funkcjonowania placówki,
- zapewnianie kadrze pedagogicznej warunków sprzyjających podnoszeniu kompetencji zawodowych,
- dbanie o prawidłowy obieg informacji oraz nadzór nad sprawną organizacją podejmowanych działań,
- czuwanie nad spójnością oddziaływań profilaktycznych i wychowawczych,
- współpraca z rodzicami, kadrą pedagogiczną, pielęgniarką szkolną.

B. Wychowawcy klas:

- dbanie o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,
- wspieranie rozwoju uczniów i usamodzielniania się,
- prowadzenie dokumentacji nauczania w tym Indywidualnych Programów Edukacyjno- Terapeutycznych,
- koordynowanie pracy wychowawczo - profilaktycznej w zespole klasowym,
- dokonywanie rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia,
- podejmowanie działań w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów,
- wnioskowanie o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- integrowanie i kierowanie zespołem klasowym,
- wykorzystywanie potencjału grupy do wspierania jej członków,
- ocenianie zachowania uczniów,
- wdrażanie do samooceny postępów w zachowaniu,

- nadzorowanie realizacji obowiązku nauki / obowiązku szkolnego,
- promowanie osiągnięć klasy i pojedynczych uczniów,
- inspirowanie pracy zespołowej w klasie, przydzielanie zespołom zadań na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólna ocena stopnia ich realizacji,
- współdziałanie z nauczycielami uczącymi w klasie, organizowanie zespołów wychowawczych w miarę potrzeb,
- współpraca z rodzicami; włączanie ich w sprawy programowe i organizacyjne klasy,
- współpraca z dyrekcją szkoły, pedagogiem, pielęgniarką,
- współdziałanie z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka: Policją, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Sądem Rodzinnym.

C. Nauczyciele zajęć edukacyjnych oraz pedagodzy specjaliści:

- realizowanie treści programowych zgodnych ze specyfiką zajęć, służących realizacji celów wychowawczo - profilaktycznych,
- tworzenie warunków do aktywnego i twórczego udziału uczniów w procesie dydaktyczno - wychowawczym, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami,
- kształcenie umiejętności i prawidłowych postaw społecznych,
- przygotowywanie uroczystości, zawodów, konkursów,
- promowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- inspirowanie pracy zespołowej,
- stwarzanie sytuacji umożliwiających samoocenę i ocenę grupy,
- udzielanie uczniom konsultacji oraz pomoc w przygotowaniu się do egzaminów, konkursów przedmiotowych itp.,
- indywidualizacja nauczania w pracy z uczniem zdolnym i mającym trudności w nauce,
- wnioskowanie o diagnozę psychologiczno - pedagogiczną, uwzględnianie zaleceń specjalistów w pracy z uczniem,
- dbanie o mienie i porządek w pomieszczeniu, w którym prowadzone są zajęcia,
- współpraca z wychowawcami klas.

D. Pedagog:

- prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów
- w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych, wspierania mocnych stron uczniów,
- prowadzenie obserwacji ucznia w środowisku klasowym,
- diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb oraz w skazanych w opinii/ orzeczeniu PPP.
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień,
- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
- pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

E. Logopeda:

- diagnozowanie logopedyczne w celu ustalenia stanu mowy uczniów,
- prowadzenie zajęć logopedycznych oraz porad i konsultacji dla uczniów i rodziców w zakresie stymulacji rozwoju mowy uczniów i eliminowania jej zaburzeń,
- podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami uczniów
- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

F. Nauczyciel - bibliotekarz:

- gromadzenie, ewidencja i opracowywanie biblioteczne zbiorów,
- udostępnianie zbiorów (w tym korzystanie z czytelni),
- rozmowy z czytelnikami – poradnictwo w doborze książek,
- rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów,
- pogłębianie u uczniów nawyku czytania i uczenia się,
- przeprowadzanie lekcji bibliotecznych,

- informowanie nauczycieli o czytelnictwie uczniów,
- przygotowywanie wykazów stanu czytelnictwa,
- współpraca z innymi bibliotekami i instytucjami oświatowo-wychowawczymi,

G. Rodzice:

- aktywne zaangażowanie w realizację programu – wywiązywanie się z obowiązków rodzicielskich, informowanie szkoły o wszelkich, zauważonych nieprawidłowościach i zagrożeniach dla prawidłowego i bezpiecznego rozwoju dzieci,
- udział w oferowanych przez szkołę spotkaniach,
- wspomaganie szkoły przez pracę w Radzie Rodziców szkoły,
- inicjowanie i współorganizowanie imprez i akcji szkolnych,
- ścisła współpraca z kadrą pedagogiczną w ramach zebrań rodziców, otwartych wtorków oraz z wykorzystaniem e-dziennika,

H. Samorząd Uczniowski:

- współorganizowanie imprez i akcji szkolnych,
- uczestniczenie w opiniowaniu dokumentów szkolnych (*Wewnętrzny System Wychowawczy*).

I. Środowisko lokalne:

- pomoc w oddziaływaniach profilaktycznych i wychowawczych -
  1. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
  2. Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich
  3. Ośrodek Interwencji Kryzysowej
  4. Straż Miejska
  5. Policja
  6. Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień

OPRACOWANIE STRATEGII EWALUACYJNEJ

Program wychowawczo – profilaktyczny poddany będzie ewaluacji jeden raz w roku, w ramach mierzenia jakości pracy szkoły. Celem ewaluacji jest określenie stopnia skuteczności programu. W ewaluacji uwzględnione będą opinie: uczniów. Zebrane informacje pozwolą na doskonalenie działań wychowawczych placówki. Narzędziami przydatnymi do określenia skuteczności programu będą wnioski nauczycieli na posiedzeniach rad pedagogicznych, badanie opinii rodziców zebrane podczas rozmów z nauczycielami, ankiety przeprowadzone wśród uczniów, opinie organu prowadzącego przekazane ustnie lub pisemnie.

Przykładowe ankiety ewaluacyjne zamieszcza się jako załączniki do programu(pytania w ankietach oraz sposób przeprowadzenia badania może ulec modyfikacji ze względu na pandemię wirusa COVID – 19):

Załącznik 1. ANKIETA DLA UCZNIÓW DOTYCZĄCA BEZPIECZNEGO KORZYSTANIA Z INTERNTU na podstawie www.cyfrowobezpieczni.pl

Załącznik 2. - Ewaluacja Programu Profilaktyczno Wychowawczego w klasach III, IV, V

Załącznik 3. - Ewaluacja Programu Profilaktyczno Wychowawczego w klasach VI, VII